

PUBLIC ACCESS 2006 : 19

Nyhetsbrev om radio, TV, Internet och andra medier
- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet –

30 november 2006
www.publicaccess.se

Innehåll

ledaren:

Budbäraren är inte budskapet

radio och television

- Alla äter alla - Hård kamp om tysk mediejätte – Berlusconi kan få kontroll i skandinavisk radio och tv
- Public serviceprogram i kommersiella kanaler
- FCC-chef får förnyat förtroende i kongressen
- BBC-chef går till kommersiell konkurrent
- Europeisk organisation för icke-kommersiell radio och tv
- Guldkorn i tablån

television

- Slut för skräpmsreklam i tv
- Lokal tv-station sänder via satellit
- Nytt om lokala kabelsändarföretag
- Hela Svenskfinland skall se SVT-kanalerna
- TV4 Sveriges största tv-kanal
- YouTube succé för amerikansk tv-bolag
- 108 tillstånd för lokal-tv i Danmark
- A-ekologi krävs i SVT
- Årets Julklapp 2006 platt-tv
- Ericsson hård säljer HDTV

radio

- Världens största kommersiella radiobolag säljs
- Kinesiska radion dygnet runt i London
- Norskt klartecken för DAB-radio, men inget beslut om nedsläckning av FM
- Ingen ljusning för DAB-radion i Sverige
- Rapport från WorldDMB General Assembly 2006
- Breddad intresseförening för radiobranchen
- Multistandard digitalradio säljs nu
- Litteraturkanal krävs på ersättning
- Klartecken för indisk närradio
- Ekonomisk kris för närradiostation
- Nödfrekvens återupplivas
- 17.800 rundradiosändare i USA

annat

- Europeisk studie: Kulturens roll för ekonomisk utveckling ökar
- Riskkapitalets jakt på drömfabrikerna
- Skall yttrandefriheten moderniseras?
- F.d. känd nyhetschef bloggar
- Personalnytt
- Evenemangstips
- Dokumentärbion
- Seminarium om public service på lördag
- Citatet

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**
Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: news@publicaccess.se - 0733-249750
Om abonnemang och annat läs mer på www.publicaccess.se

ledare

Budbäraren är inte budskapet

Historien upprepar sig gång på gång. Det händer att inte särskilt begåvade programledare, gör karriär i rutan i public servicetelevisionen tack vare att de fått ta sig an ett intressant programformat och sedan får hänga kvar år efter år tack vare kändisfaktorn och kvällspressen. Det var faktiskt programinnehållet som gjorde Tekniskt Magasin och Svar Direkt intressant inte Erik Bergsten och Sivert Öholm. Men kvällspressen vill ha ansikten att exploatera. Ganska orättvist med tanke på de ambitiösa och kompetenta team som ligger bakom en tv-produktion; producenter, tekniker, grafiker, researcher o.s.v. Men utan att synas i rutan finns man inte i dagens kändisfixerade samhälle – än hur klok och intressant man är.

Det har i media den senaste tiden gjorts stort väsen av att en känd programledare, Lars Adaktusson hos SVT, har gått över till Stenbecks TV8 och får där en betydligt högre lön. På det kommersiella tv-bolaget hoppas man förstas att Adaktusson skall öka antalet tittare. Här tänker man dock helt fel. Adaktusson värde låg nämligen i att han verkade i ett intressant tv-program *i en public servicekanal*. En sådan kommer alltid att ha större trovärdighet hos publiken än en kommersiell kanal. Att det är så är inget konstigt. En reklamfinansierad kanal, som måste maximera sina publiksiffror, kan inte bli lönsam utan att kompromissa ifråga om journalistisk integritet. Vem som äger kanalen är alltid avgörande i längden. Det är svårt att föreställa sig ett TV8 som ger sig på att granska f.d. statsråd (s) i MTG eller hur Metro fick sin ensamrätt i tunnelbanan. Detta problem ökar i takt med antalet tv-kanaler, som misslyckas med underhålningen, försöker sig på publicistisk verksamhet växer. Illavarslande är hur kvällstidningar backar upp sina tv-kanaler. Programtablan för TV7 Aftonbladets kanal finns inte i Expressen, medan Kanal Lokal som samverkar med Expressen inte finns i Aftonbladet. En dagstidning som äger en tv-kanal har ingen skyldighet att publicera en konkurrerande kanals tv-tablåer. Detta är något som en seriöst arbetande journalist bör tänka på när antalet kronor blir viktigare än antalet tittare.

De bästa journalisterna i public servicetelevisionen står på tv-tittarnas sida och bockar inte för makten. Tv-programmet Agenda har numera sin bästa programledare någonsin. Karin Hübinette är påläst och rapp. Agendas trogna tittare kommer inte att sakna Adaktusson och fly till TV8. SVT Samhälle och Fakta måste fortsätta slå vakt om sina juveler; program som har sin trogna publik så länge de sänds i just public service.

radio och television

Alla äter alla - Hård kamp om tysk mediejätte –

Berlusconi kan få kontroll i skandinavisk radio och tv

Två av de största riskkapitalgrupperna i Europa Kohlberg Kravis Roberts (KKR) and Permira, som båda äger SBS Broadcasting, vill ta över Tysklands största kommersiella tv-bolag *ProSieben* från den amerikanske miljardären Haim Saban och riskkapitalbolag. Man bjuder 5 miljarder euro (45 miljarder Skr). Andra budgivare är Berlusconi Mediaset och ett konsortium Goldman Sachs/Apax. OM KKR/Permira lyckas avser man att fusionera *ProSieben* och SBS Broadcasting. SBS som är baserat i Luxemburg, kontrollerar 37 tv-stationer och 50 radiostationer in Europa, bl.a. Danmark, Norge, Holland, Polen och Belgien. SBS kontrollerar ena hälften av svensk reklamradio och äger bl.a. Kanal 5. Om Berlusconi lyckas få ihop *ProSieben* med de italienska Canale 5, Italia 1 and

Rete4 får Mediaset tillgång till största reklammarknaden i Europa. (The Business) Enligt De Telegraaf vill Silvio Berlusconi ta över SBS tillsammans med Endemolgrundaren John de Mol, som har bildat ett konsortium tillsammans med Berlusconi Mediaset. I planerna ingår också att köpa tillbaka produktionsbolaget Endemol som John de Mol grundade och sedan sålde till spanska teleoperatören Telefonica. (Resume)

Public serviceprogram i kommersiella kanaler

Det holländska regeringspartiet CDA – kristdemokraterna – anser att public serviceföretagen skall tillåtas sälja program till kommersiella radio- och tv-bolag. Förutsättningen är att intäkterna används för att stödja kärnverksamheten inom public service. CDA:s medietalesman Joop Atsma tänker särskilt på program som produceras av regional public service och som förtjänar en rikstäckande publik. (MNW Radio Netherlands)

FCC-chef får förnyat förtroende i kongressen

Kevin Martin (Rep.) har nu godkänts av senaten som ordförande och chef för mediemyndigheten FCC för en ny fyraårsperiod. Man hade tidigare räknat med motstånd från den demokratiska sidan när den ännu republikanskt dominerade kongressen skulle fatta beslut i höst, men han fick med acklamation nytt förtroende i senatens handelsutskott.

BBC-chef går till kommersiell konkurrent

Det brittiska tv-bolaget BBC:s styrelseordförande Michael Grade lämnar företaget för att arbeta som ny chef på huvudkonkurrenten ITV. Grades avhopp kommer bara några veckor innan det är dags för den brittiska regeringen att fatta beslut om nivåerna på licensavgifterna de närmaste fem till sju åren. Grade har den senaste tiden ägnat sig åt att värna BBC i en allt mer digitaliserad medievärld. Inför beslut om nivåer på licensavgifterna har han argumenterat för att BBC ska få en högre inkomstökning än inflationen. Enligt uppgifter i tidningen The Guardian innebär Grades avhopp en försämring för utsikterna till att uppnå detta. Finansministeriet förutspår istället att, i bästa fall, låta BBC:s tillgångar öka i takt med inflationen. (SVT Kulturnyheterna)

Europeisk organisation för icke-kommersiell radio och tv

Det beräknas att inom Europeiska Unionen finnas omkring 3.200 radio- och tv-stationer, som drivs på icke-kommersiella grunder och utanför statliga/public servicesektorn s.k. community media. I Sverige är detta mest känt som närradio och öppna tv-kanaler. 18 november 2006 bildades i Bryssel organisationen **Community Media Forum Europe (CMFE)**, som har till syfte att få Community Media erkänt inom EU som den tredje AV-sektorn vid sidan av public service och privat kommersiell radio-tv. CMFE skall också bli en plattform för en fortlöpande dialog och diskussion mellan organisationer som verkar inom Community Media och europeiska institutioner (Parlamentet, kommissionen, Europarådet etc). CMFE skall också främja utvecklingen i medierna av kulturell mångfald och yttrandefrihet. CMFE:s årsmöte 2007

kommer att hållas i Budapest.

CMFE:s ordförande är *Thomas Kupfer* (Radio Corax Tyskland) och vice ordförande *Pieter de Wit* (OLON, Holland). Sekreterare är *Thomas Kreiseder* (Österrike) stationerad i Bryssel. I styrelsen finns *Christer Hederström*, som också är CMFE:s representant för Sverige och Finland. Mer information: radio.europa@gmail.com

GULDKORN I TABLÅN

Radiomediet bästa utrikespolitiska magasin **Konflikt** i P1 på lördagar f.m. läggs inte ned som tidigare planerats meddelar Kerstin Brunnberg på SR.

Al Jazeeras engelskspråkiga nyhetskanal kan man ta emot i Com hems digitala utbud för 59 kr/mån. Det kan det vara värt om man också vill ha ett annat perspektiv på nyhetsflödet än det dominerande angloamerikanska.

television

Slut för skräpmatsreklam i tv

Reklam för mat och drycker med höga halter av salt, socker och fett kommer att bli förbjuden i brittisk tv. Detta är en del av kampen mot den ökande barnfetman. Mediemyndigheten Ofcom har meddelat att förbudet gäller att program som lockar barn under 16 år när som helst på dygnet och i alla kanaler utan undantag. Gränsen var tidigare planerat att ligga vid 9 år. Den höjda ribban har mottagits med starka protester från den brittiska reklambranschen.

Ofcom uppskattar att branschen i början kommer att förlora upp till £39 miljoner (ca halv miljard Skr). De stora kanalerna ITV, Channel 4 och Five kanske förlorar upp till 0,7 % av sina reklamintäkter medan särskilda barnkanaler kan förlora upp till 15 %. Beslutet gäller även utländska tv-företag som sänder från Storbritannien vilket då inkluderar de svensktalande kanalerna TV3, TV6 och Kanal 5. (Reuters)

Lokal tv-station sänder via satellit

Solent TV, den första icke-vinstdrivande lokala tv-stationen i Storbritannien, bygger nu upp ett nytt studio- och avvecklingscentrum på Isle of Wight. Detta skall användas för digitala sändningar via Sky-satelliten fr.o.m. 2007. Solent TV sänder sedan 2002 redan via analog marksändare liksom via Internet och kabel. Skälet till att man nu skall sända även via satellit är att topografin för sändningsområdet som förutom Isle of Wight utgörs av södra England gör att en del tittare inte kan nås via marksändning eller kabel. (Broadcast Networks)

<http://www.solent.tv/solent.aspx>

Nytt om lokala kabelsändarföretag

Radio- och TV-verket har beslutat om förnyade förordnanden som lokala kabelsändarföretag för *Luleå TV* i Luleå kommun och för *Lokal-TV Uddevalla – Fyrbodals TV* i Uddevalla kommun. Förordnandena gäller för perioden 1 januari 2007 tills vidare, dock längst t.o.m. 31 december 2009.

Hela Svenskfinland skall se

SVT-kanalerna

SVT-frågan har skötts ineffektivt, säger Folktinget, och kräver att Sveriges TV 1 och TV 2 syns i hela landet i framtiden. Regeringen presenterade nyligen en lösning i SVT-frågan, som innebär att den nuvarande situationen bibehålls. Det betyder att blandkanalen SVT Europa syns i nästan hela landet, medan SVT1 och SVT2 kan ses bara i Österbotten. Enligt Folktinget kan det här endast vara en tillfällig lösning.

Kommunikationsministeriet måste i sina förhandlingar sträva efter att båda SVT-kanalerna syns i hela Svenskfinland. (YLE Internytt)

TV4 Sveriges största tv-kanal

Med en tittartidsandel hittills i år på 22,0 procent i åldersgruppen 3-99 år har TV4 nu passerat SVT1 som har en tittartidsandel på 21,9 procent. Det är första gången sedan 2001 som TV4 är största kanal när man ser till samtliga tittargrupper. *Vi ser med tillförsikt på framtiden och hoppas kunna befästa vår position inte bara som Sveriges bästa tv-kanal utan även som Sveriges största*, säger Tobias Bringham, programdirektör på TV4.

YouTube -

en succé för amerikansk tv-bolag

Redan en månad efter ha lanserat sin CBS Brand Channel på YouTube har videoklipp från tv-bolagets daliga ström av nyheter, sport och underhållning blivit en av YouTubes mest nedladdade innehåll.

What's most exciting here is the extent to which CBS is learning about its audience as never before, säger CBS Interactives ordförande Quincy Smith. *Professional content seeds YouTube and allows an open dialogue between established media players and a new set of viewers*. CBS rapporterar att 300 videoklipp har haft 29,2 miljoner nedladdningar sedan 18 oktober. Samtidigt har det vanliga tittandet på senkvällsprogram bl.a. Letterman, som också visas på YouTube, gått upp 7 %. (Hollywood Reporter)

108 tillstånd för lokal-tv i Danmark

Myndigheten Radio- og tv-nævnet har nu utfärdat 108 sändningstillstånd för lokal tv, varav 41 i Köpenhamn. Tillstånden gäller t.o.m. 31 oktober 2009, då de nuvarande analoga marksändningarna avlöses av digitala sändningar, som kommer att ge utrymme för en lokal kanal.

Kanal 23 i Köpenhamn är en hel kanal som används för både kommersiella och icke-kommersiella tillståndshavare. Här har 57 organisationer slagit om ett veckoutrymme om 168 sändningstimmar. 41 varav elva nya har fått dela på utrymmet.

Tablåläggningen skall ombesörjas av Kanal 23:s sändarsamverkan. Om denna organisation inte lyckas innan 1 februari 2007 kommer myndigheten att fördela tiderna. I övriga delar av landet sänder icke-kommersiell lokal tv i "fönster" kl 09-12 på SBS:s marksändarnät.

Sändarorterna är Århus (9 tillstånd) Odense (7), Esbjerg (7), Frederiksværk (5), Roskilde (3), Helsingør (3), Haderslev (3), Aabenraa (3), Aalborg (2), Farsø (2), Brønderslev (2), Frederikshavn (2), Hjørring (2) och vidare ett sändningstillstånd per kanal på Samsø, i Fredericia, Holeby, Kolding, Middelfart, Næstved, Svendborg, Randers, Slagelse, Vejle, Vejen, Varde, Sønderborg, Thisted, Mariager, Hadsund och Neksø.

Bland sändningstillstånden finns IPTV i Köpenhamn, som har angett att kommer att sända pornografiska program. Enligt

radio- och tv-nämndens ordförande Christian Scherfig är det tre kommersiella aktörer som sökt tillstånd för ett betydligt antal timmar bl.a. IPTV som ville ha 42 timmar. Man har gett dessa tre sökande 15 veckotimmar var. Ifråga om porren säger Scherfig att nämnden finner det vanskligt att handla strängare än vad lagstiftningen tillåter. Men tack vare konkurrensen om sändningstid har nämnden faktiskt halverat porrutbudet. IPTV har också förbundit sig att även sända andra program.

A-ekologi krävs i SVT

Trots att vi tar del av klimatlarm, som visar att vår livsstil förstör levnadsförutsättningarna för framtida generationer. Samtidigt fortsätter public service, att prioritera ekonomin framför ekologin, i sitt nyhetsutbud. Grön Ungdoms språkrör Alexander Chamberland föreslår ett öppet brev till SVT:s ledning att det införs ett program vid namn "A-ekologi" som ges minst lika mycket utrymme som "A-ekonomi". Världen är större än börskurserna och programmet A-ekologi skulle visa att tillståndet för våra gemensamma livsförutsättningar är minst lika viktigt som ekonomin. Det behövs ett program som ställer beslutsfattare till svarts när de sviker miljömål och fagra löften om ekologisk hållbarhet, säger Chamberland. Läs hela brevet här <http://www.gronungdom.se/article?m=view&ID=1435>

Årets Julklapp 2006 platt-tv

ElektronikBranschens undersökning bland handlare och leverantörer ger detta entydiga svar. *Vi har under det här året sett en fullkomlig explosion vid försäljningen av platta TV*, säger Anders Appelqvist, VD i ElektronikBranschen *Vid årets ingång presenterade branschen en positiv prognos, som slutade på att vi skulle sälja cirka 625.000 TV-apparater under året och av detta skulle cirka 420.000 vara platta TV. Den här prognosen har branschen reviderat ett antal gånger och nu verkar det som om vi når 690.000 totalt och cirka en halv miljon platta TV. - Detta är helt sensationella siffror*, säger Bengt Ernstsson, statistiker i Branschkansliets Marknadsinformation. Aldrig har en produktgrupp i detta prisläge slagit igenom så snabbt som platta TV. Marie Nilsson, VD i analysföretaget Mediavision, säger att idag har 18 procent av befolkningen mellan 15 -

75 år redan skaffat sig en platt TV, dessutom uppger drygt 20 procent att de funderar på att köpa en sådan under kommande år.

Ericsson hård säljer HDTV

Ericsson marknadsför produkter för HDTV med prognoser om kraftigt ökade intäkter för teleoperatörerna. Den fiberutbyggnad som krävs är redan på gång i USA och Asien med investeringar på runt 1 000 miljarder kronor. Med fiber närmare kunden hoppas operatörerna kunna öka sina inkomster genom att erbjuda tillräcklig kräm för stora HDTV-skärmar, nedladdningar av stora filer och online-spel. De mest ambitiösa planerna finns i USA, Japan och Korea. Men i Europa tvekar operatörerna. Där vore det finansiellt självmord, menar analysfirman Forrester.

Många europeiska teleoperatörer har redan uppgraderat kopparnätet med adsl för att kunna komplettera telefoni med bredband och teve. Men med fiber närmare kunden går det att sälja HDTV och högre datahastigheter ut från hushållen. Ericsson, som helt nyligen bestämt sig för att försöka bli en av de tre stora på fast bredbandsaccess, propagerar för mer fiber. Att "teve är framtiden för teleoperatörerna", framhåller Ericsson därför på varje presskonferens, seminarium och konferens. För Peter Linder, ansvarig för nätstrategier inom affärsområdet Bredband på Ericsson, är det en självklarhet att de europeiska teleoperatörerna bör investera i mer fiber; *Fiber nästan ända fram till hushållen krävs för att erbjuda tillräcklig kapacitet till hushåll med flera hd-teve-apparater.*

Men alla är inte lika övertygade om att de europeiska operatörerna bör gräva ner miljarder i marken. En av de hårdaste kritikerna är Lars Godell, analytiker på den amerikanska Forrester. Han avfärdar helt tanken på att de europeiska operatörerna ska investera miljarder i fiber. *Det vore finansiellt självmord, det finns helt enkelt inget business case. Européer är inte lika villiga att betala för innehåll som amerikaner och japaner. Det är svårt för europeiska teleoperatörer att konkurrera med gratisteve*, säger han. (Ny teknik) Läs hela artikeln <http://www.nyteknik.se/art/47912>

radio

Världens största kommersiella radiobolag säljs

Texasbaserade Clear Channel Communications, har sålts för \$18.7 miljarder (131 miljarder Skr) av ett konsortium som består av Thomas H. Lee Partners (THL) och Bain Capital. Därmed snuvade man konsortiet bestående av riskkapitalbolagen Providence Equity Partners (en av svenska Com hems två ägare), Blackstone Group och Kohlberg Kravis Roberts & Company. Eftersom Thomas H. Lee Partners är en del av ett konsortium som äger den spansktalande Univision blir detta det första fall som konkurrensmyndigheterna, innan affären godkänns, måste ta hänsyn till privata riskkapitalbolag som etablerade spelare på en del mediemarknader. Clear Channel kommer att sälja alla sina radio-stationer i mindre marknader; 448 av 1.150 stationer och även de 42 tv-stationerna. Clear Channel är också stora inom utomhusannonsering (bl.a. i Sverige). (New York Times).

THL och Bain Capital är båda delägare bl.a. i tyska tv-bolaget ProSiebenSat1. - Läs mer om riskkapitalet och mediebranschen under Lästips längre fram i nyhetsbrevet.

Kinesiska radion dygnet runt i London

China Radio International (CRI) har startat dygnet runt-sändningar i London genom en egen kanal på den lokala DRM-sändaren på 26 MHz som drivs på prov av WRN och sändarföretaget Arqiva. Sändaren i Croydon i södra London ger en täckning av hela stor-London. *Beijing and London will both host future Olympic Games and it will be very interesting for there to be a mutual dialogue conducted through CRI* säger Xia Jixuan, CRI:s vice ordförande. (Association for International Broadcasting)

Norskt klartecken för DAB-radio, men ännu ingen nedsläckning av FM
Regeringen förlänger sändningstillstånden

Rapport från WorldDMB General Assembly 2006

Idag är 125 företag och organisationer från 40 olika länder medlemmar i WorldDAB. Forumet samlar operatörer, programbolag, tillverkare och branschföreningar från hela världen i en global organisation med ett gemensamt mål: att koordinera och främja

för DAB-radion med sex år till 2020 och därmed kan DAB nå en täckning om 80 % av befolkningen kanske redan nästa år. *Det er viktig at aktørene tør å satse. Jeg har tro på digitalradio. Den er fremtiden, og vil gi mer innhold, større mangfold og sikre programforpliktelsene*, säger kulturminister Trond Giske, Bakom beslutet ligger publicservice-åtaganden av de kommersiella radiobolagen P4, Kanal24 och Radio2Digital. NRK får tillgång till hela den regionalt nedbrytbara DAB-multiplexen, vilket ger plats för sju eller åtta kanaler. Förutom P4 och Radio2Digital blir det utrymme för ytterligare en eller två kanaler i den rikstäckande multiplexen. Dessa tillstånd auktioneras ut. Regeringen låter marknaden själv avgöra när en övergång från den analoga FM-radion skall ske. *Vi har inga planer om å slukke det analoge sendenettet. Utviklingen av digitalradio avhenger av lytterne og brukerne selv*, säger Giske. (Kampanje)

Ingen ljusning för DAB-radion i Sverige

Sveriges Radio sänder fortfarande i DAB över storstadsområdena. Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth säger dock att det inte finns någon framtid för DAB-radion. *Den frågan avgjordes redan av den förra regeringen. Införandet av DAB-radio skulle innebära att alla skulle behöva köpa nya radioapparater, utöver de här nya boxarna som man behöver till sin tv-apparat. Det hade inte varit ekonomiskt eller politiskt möjligt*, säger kulturministern.

Enligt kulturministern finns det också en diskussion om den tekniska kvaliteten. DAB är på väg att ersättas av DAB2 eller DMB. *Om det här är en bra tekniskt lösning tvistar ju många. En del länder har gått över till DAB, men de har haft lite andra förutsättningar. Men det är klart att det på sikt kommer en digitalisering av radio, men hur den ska se ut vet inte jag*, säger Lena Adelsohn Liljeroth. *Det är knappast en fråga som det går att väcka liv i igen.* (SR Ekot)

införandet av produkter/tjänster baserade på Eureka 147-standarden (DAB/DMB). Som Public Access rapporterat om tidigare höll 30-31 oktober WorldDAB Forum årsmöte med utställning för i Seoul. På plats fanns bl.a. Teracom och dess produktchef för radio Per Gunnarsson delger oss sin analys och slutsats ur sin reserapport här:

Vid utgången av detta år kommer det i Europa att finnas närmare 4 miljoner mottagare baserade på Digital Audio Broadcasting (DAB). Försäljningen ökar i de länder som har lanserat digitalradio och den i somras framtagna europeiska frekvensplanen garanterar varje land ett minimum av tre rikstäckande DAB-multiplexrar med erforderliga fältstyrkenivåer för att kunna erbjuda inomhusmottagning.

Det finns idag mer än 250 olika modeller av DAB-apparater och 150 olika modeller av DMB-apparater. I Sydkorea satte man i början av året sina planer i verket och lanserade produkter/tjänster baserade på DMB-tekniken. Inom ett halvår sålde man 1,4 miljoner DMB-mottagare varav majoriteten (32 %) var inbyggda i mobiltelefoner. I sken av den sydkoreanska framgången sätter nu programbolagen i övriga asiatiska länder (varav mindre än 10 % har startat digitala sändningar) digitalradio tillbaka på agendan. I Kina har man startat provsändningar av DAB/DMB för att kunna göra ett teknikval under nästa år. I Singapore har mottagarförsäljningen ökat med 82 % sedan tekniken infördes i Sydkorea vilket kan tydas som att utvecklingen på en marknad även drar med sig en närliggande marknad. Även i Europa har DMB satt sina spår i form av den tyska introduktionen denna sommar. I England har pilotprov av DAB-IP tjänster och Music Downloads tagits emot väl i konsumentledet och man planerar nu för en lansering. Norge och Danmark satsar fortsatt vidare på DAB. En annan marknad som står i begrepp att ta beslut om teknikval är Frankrike där de kommersiella radiobolagen (motsvarande 90 % av lyssnarandelarna) nyligen skrivit på ett upprop riktat till franska regeringen gällande behov av licenser för digitalradio/DAB. Ett beslut gällande Frankrikes teknikval väntas omkring årsskiftet.

Ett antal faktorer pekar på ökat stöd för standarden Eureka-147(DAB/DMB). Förutom att det nu finns frekvenser tillgängliga så medger de senaste årens multimediala tillägg att tekniken är väl lämpad för den pågående mediakonvergensen som gifter ihop traditionell broadcast av radio/tv med mobiltelefoni/telekomtjänster. Detta är särskilt tydligt i Sydkorea, ett land som är känt för att varje medborgare (i det närmaste) har tillgång till Internet och där den genomsnittliga konsumenten spenderar mer tid framför PC:n än framför TV:n. Trots detta, eller tack vare detta, har sydkoreanska staten i samarbete med deras inhemska/multinationella tillverkare tagit initiativ till en satsning på broadcasting av digital multimedia. Allt fler programbolag och operatörer över hela världen börjar i sken av ovan att utforska Eureka-teknikens möjligheter till nya affärsmodeller, mångfald i utbudet och allmännyttiga tjänster som erbjuds hela befolkningen. Den traditionella analoga radiomodellen ses mer och mer som begränsad.

Med den nya effektiva ljudkodningen medföljer bättre nyttjande av frekvensutrymme och därmed ytterligare möjligheter till förbättrad ekonomi för de programbolag som vill starta digitala sändningar. Ny ljudkodning möjliggör en fördubbling av antalet kanaler och en förbättrad ljudkvalitet jämfört med dagens ljudkodning.

För Sverige innebär ovanstående förutsättningar för ett teknikval baserat på Digital Audio Broadcasting (eller som den kanske kommer att benämnas inom en snar framtid, Digital Multimedia Broadcasting). Framför allt finns det numera grunder att på hemmaplan påbörja diskussion kring införandet av den nya ljudkodningen.

Den stora frågan inför nästa år är huruvida lanseringen av DMB i kombination med ett numera garanterat frekvensutrymme kan fungera som en "sprängbräda" för digitalradio/DAB i t.ex. Kina, Tyskland och Frankrike. (Per Gunnarsson, Produktchef Radio, Teracom)

Breddad intresseförening för radiobranschen

Den 1994 startade intresseföreningen Svenskt DAB Forum har nu omorienterats och bytt namn till *Svenskt Radioforum*. Därmed har man inte som den internationella organisationen WorldDAB Forum

enbart bytt ut "DAB" mot "DMB". Föreningen har idag 31 medlemmar motsvarande svenska "digitalradiobranschen".

Svenskt Radioforum blir en gemensam plattform och organiserad mötesplats för informations- och idéutbyte för radio-

branschen. Det kommer således inte enbart att handla om DAB-frågorna. Till ordförande efter Christer Jungeryd valdes publicistiska rådgivaren Sveriges Radio Kerstin Brunnberg. Övriga i styrelsen är Joakim Jansson Aller Edge/Spray, Mrtyna Jedrazko MTG, Magnus Rosenberg, Teracom, Anders Appelqvist SRL och Christina Werner SR (kassör). Det är ett ytterst hedersamt uppdrag säger Kerstin Brunnberg; *att få slåss för den radio som jag anser vara det mest moderna mediet för dagens människa såväl ung som gammal - för både nyheter och upplevelser. Trots detta är ju inte alltid radion självklar i de stora riktigt tunga viktiga förhandlingarna på mediemarknaden t.ex. ifråga om frekvensspektrum och digitalisering. Helt enkelt för att radion är så självklar. Därför är det viktigt att radion talar om sin verksamhet och sin betydelse* säger Kerstin Brunnberg.

Multistandard digitalradio

Nu kommer Digital Radio Mondiale (DRM) på marknader i Frankrike, Portugal och Spanien, Holland, Belgien och Storbritannien enligt företaget RadioScape, som börjat leverera sin RS500-modul för mottagaren *Morphy Richards 27024* som möjliggör mottagning i samma apparat av DAB (Band-III & L-Band), DRM (LW, MW & SW), FM-RDS AM (LW, MW & SW). Mottagaren lanseras först och säljs på tyska T-Online av 004 GmbH för €200. *Manufacturers, retailers and broadcasters are all working together to help make this happen as quickly as possible. DRM opens up new markets for broadcasters and advertisers by exploiting the huge geo-graphical coverage of these services. Consequently consumers will have more new stations to choose from, especially in rural areas.* säger John Sykes, projektchef för digitalradio på BBC World Service. Mer än 30 radioföretag sänder idag via DRM cirka 700 timmar per dag. (RadioScape/DRM)

En recension av mottagaren finns på <http://www.newswireless.net/index.cfm/article/3041>

Litteraturkanal krävs på ersättning

Många författare känner att deras rättigheter kränks när verken sänds och repris-sänds på DAB-kanalen *DR Litteratur*. Danmarks Radio har nämligen aldrig

avtalet med författarna om detta. Sedan tre år har DR Litteratur sänt dygnet runt uppläsning av romaner, dikter och annat litterärt material inklusive pärlor ur DR-arkivet. Författaren Bent Vinn Nielsen säger att kanalen har sänt tre av hans romaner, och enligt gällande regler för FM-sändningarna är DR nu skyldig honom 750.000 dkr. (Radio-Nyt)

Klartecken för indisk närradio

Indiska regeringen ger nu tillstånd för *community radio*-stationer som drivs av ideella organisationer och utbildningsinstitutioner. För att få sändningstillstånd måste en organisation vara icke-vinstdrivande och ha haft dokumenterad verksamhet i lokalsamhället i minst tre år. Ägarskapet och ledningsstrukturen för radiostationen måste spegla det lokala samhälle som man sänder i och till. Programmen skall vara relevanta för lokalsamhällets behov av utveckling och utbildning liksom fylla sociala och kulturella behov. Sändningstillstånd ges inte till privatpersoner, politiska partier eller anknutna organisationer som studentorganisationer och fackförbund.

Syftet är enligt regeringen att skapa ett starkt och pulserande radiosystem som skall öka pluralismen och upprätthålla en mångfald av kulturer och språk. Vidare vill man öka decentraliseringen och deltagandet i beslutsprocesserna liksom stärka dialogen med lokalsamhällena. Det behövs också effektiva kanaler för spridning av information ifråga om jordbruk, utbildning, hälsa, social välfärd etc. (Press Information Bureau, Government of India)

Ekonomisk kris för närradiostation

Närradion i Sollefteå kommun är i akut ekonomisk kris. Om det inte kommer till pengar innan årets slut går föreningen i konkurs och radion tystnar efter 22 år. Så sent som för ett par månader sedan öppnades en studio på Nipanområdet i Sollefteå och radion är numera kommuntäckande. Skulderna uppgår till cirka 100.000 kronor. Dessutom finns det banklån som man betalar av på. För att inte gå i konkurs har ett antal privatpersoner i Junsele gått in och lånat ut egna pengar. Totalt 30.000 kr. *Det är osäkert om någon får tillbaka det*, säger Ivan Jonsson vice ordförande i Junsele Före-

ningsråd. Föreningen har också vänt sig till kommunen med en begäran om ett extra driftsbidrag om 60.000 kronor, men ännu inte fått något besked. Ett driftsbidrag löser dock inga problem på sikt. Det jobbas för fullt med att hitta nya vägar att dra in pengar bl.a. sponsorer. Dessutom överväger man att sälja sitt hus, Länsmansgårdens annex i centrala Junsele. (Tidningen Ångermanland)

Nödfrekvens återupplivas

Mellanvägsfrekvensen 500 kHz (600 meter), som innan satellitkommunikationerna tog över hela världen, användes för allmän anropskanal och nödtrafik till havs. Det var här nödanropet på morse S-O-S i första hand sändes. Numera när spektrum användare letar efter nytt utrymme för ökad bandbredd har en grupp om 21 radioamatörer med anropssignalen WD2XSH och särskild licens från FCC börjat experimentera med frekvensen för långväga kommunikation. Bl.a. när man från amerikanska västkusten ända till Hawaii med enbart 20 watts effekt. (TV Technology)

17.800 rundradiosändare i USA

FCC har uppdaterat sitt tillståndsregister 30 sept. Det finns f.n. 4.751 mellanvägsstationer (AM), 6.252 kommersiella FM-stationer och 2.790 utbildnings-FM-stationer 746 LPFM (lågeffektsstationer – nya närradion). Totalt 13.742 radiostationer. Till detta kommer 4.087 FM-slavsändare o.d.

- Som jämförelse finns det i Sverige ca 960 rundradiosändare varav 61 % används för Sveriges Radio och resten för närradio resp. privat reklamradio. Med några få undantag handlar det om FM-sändare.

annat

Europeisk studie: Kulturens roll för ekonomisk utveckling ökar

Vid ministerrådsmötet i Bryssel diskuterade ministrarna en ny studie av kulturens ekonomiska och sociala roll i Europa. Studien visar vilken betydelse kultursektorn har för EU: s ekonomi och sektorns potential för att skapa fler jobb i framtiden. Studien omfattar förutom de traditionella kulturformerna också branscher som bl.a. film och TV, datorspel, musik, böcker och press samt arkitektur och design. Utöver det har man granskat

branscher beroende av kulturellt innehåll, som t.ex. tillverkning av mp3-spelare och musikmobiler.

Enligt EU-kommissionen bekräftar studien att kulturen och den kreativa sektorn inte är ett marginellt ekonomiskt fenomen. Sektorn skapar arbetstillfällen, bidrar till ekonomisk och social utveckling och tjänar som en kreativ motor för EU: s ekonomier. Enligt EU-kommissionen visar studien att satsningar på kulturen är en sund investering.

Studien visar bl.a. att:

- Kulturen och den kreativa sektorn bidrog till 2.6% av EU: s BNP 2003, vilket överträffar t.ex. mat- och dryckesindustrin.
- Sektorns tillväxt mellan 1999 och 2003 var 12.3% högre Europas ekonomi i övrigt;
- Omsättningen för hela sektorn var mer än 654 miljoner euro år 2003, att jämföra med bildindustrins 271 miljoner euro.
- År 2004 sysselsatte sektorn 5,8 miljoner människor, vilket motsvarar 3,1 % av den totala arbetande befolkningen i EU.
- När sysselsättningen i EU-länderna gick ned under 2002-2004 ökade sysselsättningen i den kreativa sektorn med 1,85 %.

Studien visar också att kulturen och den kreativa sektorn har indirekta kopplingar till innovation och utveckling inom tekniksektorn, samt inte minst till regional och lokal utveckling. *Kulturens ekonomiska roll är underskattad idag, och i diskussionen med mina kollegor framförde jag hur viktigt det är att vi agerar aktivt i EU för att öka våra kunskaper och främja de kulturella näringarna*, säger kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth. Den europeiska studien visar att kulturen vid sidan om sin traditionella roll har en allt större ekonomisk betydelse. Regeringen hoppas framöver kunna ta till vara denna utveckling.

Riskkapitalets jakt på drömfabrikerna

Proventus köp av TV4 är bara det senaste i raden där mediebolag köps upp av riskkapitalet. Starka varumärken, låga börsvärderingar och ett stabilt kassaflöde lockar. - *Media är under stor omstöpning. De frågetecken som länge omgärdade*

kabelbolag, satellitföretag och internet, har sedan ett och ett halvt år tillbaka börjat försvinna, vilket gjort att finansiella aktörer fått ökad tilltro till sektorn, säger Patrick Clase, medieanalytiker på fondkommissionärsfirman ABG Sundal Collier. Det är en av förklaringarna till att mediebolagen blivit attraktiva byten för private equity-bolagen, vilket syns i det växande antal affärer som nu äger rum på området. Kabel-tv-operatören och bredbandsleverantören Com Hem har nyligen sålts av EQT till nya riskkapitalister, Carlyle Group och Providence Equity Partners. Betal-tv-kanalen Canal Plus ägdes tidigare av Nordic Capital och såldes för ett tag sedan till Kanal 5-ägaren SBS Broadcasting - som själv numera ägs av bland andra riskkapitalbolaget Permira. Sedan 1985 har medier uppfattats som en intressant bransch, som det går att tjäna stora pengar i. Riskkapitalister är sällan med från allra första början. De går in när pusselbitarna börjar falla på plats. Det är det vi ser nu, säger medieprofessorn Karl Erik Gustafsson. Privata ägare gillar varaktiga kassaflöden, så den stadigt inkommande likviditeten som mediebolagen genererar är mycket attraktiv i deras ögon. Mellan 60 och 70 procent av de svenska morgontidningarnas upplagor är helårsprenumerationer, vilket ger kraftiga förskottsbetalningar. Reklam-tv är mer ombytlig än betal-tv, men båda frambringar löpande intäkter. Dessa kassaflöden gör det möjligt för private equity-bolagen att låna pengar. Och det lockar.

De stora mediekonglomeraten har länge setts som hot mot den publicistiska mångfalden. Att pengahungriga kapitalister nu tar över som ägare, väcker ofta hård kritik internt. *Jag tycker det är en olycklig utveckling. Det är inte bra om kortsiktighet blir påtagligt i företag som sysslar med så känsliga saker som opinionsbildning. Då blir det svårt att uppnå höga publicistiska mål, säger TV4:s vd Jan Scherman, som dock är mycket nöjd med kombinationen Proventus och Bonnier. Han tillägger att riskkapitalisternas snabba krav på pengar är oroväckande. Den enda förklaring jag har till att de vill in i mediebolag är att de ser snabba avkastningsmöjligheter. I Com Hem och Canal Plus har vi redan sett snabba försäljningarna.* (Affärsvärlden)

Läs hela den mycket intressanta artikeln på <http://www.affarsvarlden.se/art/155935>
Skall yttrandefriheten moderniseras?
Tryck- och yttrandefrihetsberedningen utreder hur lagarna om yttrandefrihet ska kunna omfatta de nya medier som följer av ny teknik. I dag faller till exempel digital bio utanför grundlagsskyddet för traditionella medier. Utredningsordförande Göran Regner har presenterat "ett debattbetänkande utan skarpa förslag". De alternativ som redovisas ska ses som underlag för debatt. Man håller öppet för att behålla nuvarande ordning, men skissar även på tre alternativ. I ett första "minimalalternativ" ersätts Tryckfrihetsförordningen (TF), och Yttrandefrihetsgrundlagen (YGL) med ett tillägg i Regeringsformen (RF) om att yttrandefriheten skyddas av Europakonventionen artikel 10 om yttrandefrihet. Man hänvisar också till RFs nuvarande allmänna regler om yttrandefrihet och en ny regel i RF, som bland annat förbjuder censur och slår fast yttrandefriheten. Grundlagens bestämmelser om särskild brottskatalog och särskild juryprövning försvinner. I det tredje förslaget "maximalalternativet" slås TF och YGL ihop till en ny yttrandefrihetsgrundlag, som skyddar yttrandefriheten i tryckta skrifter, tekniska upptagningar samt radioprogram och andra liknande överföringar. Lagen ska också omfatta medier som uppstått genom teknikutveckling. Utredarna konstaterar att en hopslagning inte är tekniskt särskilt komplicerad, eftersom YGL är utformad med TF som förebild. Med detta förslag minskar det viktigaste problemet med gällande grundlagsskydd, nämligen att avgöra om tekniska upptagningar täcks av grundlagsskyddet. Nils Funcke, tryckfrihetsexpert och chefredaktör för Riksdag & Departement påpekar att TF har fungerat som ett paraply för yttrandefriheten. *I tider när teaterpjäser inte kunnat uppföras har de kunnat ges ut i tryckt skrift, åsikterna i dem har kunnat uttryckas. ser inga skäl för att riva upp nuvarande ordning. Det är ingen slump att TF har stått sig sedan 1766, säger han. Läs artikel med en mer ingående beskrivning av de föreslagna alternativen på*

http://www.journalisten.se/a.aspx?article_id=12213

F.d. känd nyhetschef bloggar

Danmarks Radios nyhetschef som nyligen avgick, Lisbeth Knudsen, har nu startat *Mediebloggen*, där hon ger fördomsfria och skarpa kommentarer till allt ifråga om medier, kommunikation, samhälle m.m. <http://lisbethknudsen.blogspot.com>

Personalnytt

Teracom får ny chef

Boxers nuvarande vd, Crister Fritzson, blir ny koncernchef på moderbolaget Teracom från årsskiftet. *Teracom är ett företag med mycket stor potential och jag kommer att utveckla företagets strategi att vara den ledande medieoperatören. Teracom arbetar med många spännande projekt inom radio, tv och bredband, säger Crister Fritzson. Boxer är idag lönsamt och dessutom Sveriges största betal-tv-företag på digital-tv-marknaden med ca 630.000 kunder. Crister är en marknadsinriktad vd med breda kunskaper inom både media och teknik. Han har gjort ett utmärkt jobb på Boxer och vi är övertygade om att han är den bästa kandidaten för att leda Teracom, säger Håkan Tidlund, styrelseordförande Teracom. Vem som ska efterträda Crister Fritzson på Boxer är ännu inte klart. - Teracom omsatte 2,7 miljarder kronor 2005, har cirka 650 anställda och ägs av svenska staten.*

Ny informatör på verket

Radio- och TV-verket har anställt en ny informatör; *Karin Sjödin* som kommer närmast från Granskningsnämnden Hon ersätter Nina Rosenkvist under hennes tjänstledighet. Verket har anställt Jonas Hagblom som ny handläggare med inriktning mot tekniska frågor. Han har en bakgrund inom radio-, TV- och bredbandsområdet. Han ersätter Linus Fredriksson som är tjänstledig.

Evenemangstips

Dokumentärbion

På ORIONBION ser man film, samtalar och inspireras; dokumentären ska bli ständigt närvarande i huvudstadens vardag. Det görs många starka dokumentärer i Sverige och världen. Alltför få av dem får chansen att möta en biopublik. De starka dokumentärerna uppfordrar till reflektion och aktion – de behöver publikmötet för att processerna ska komma igång. Medlemskap i dokumentärklubben 20:- och entrébiljett 50:-. ORIONBION är drivs av Athenafilm i nära samarbete med Orienteatern. Verksamheten stöds av Kulturförvaltningen i Stockholm och av ABF. Film, samtal och café varje måndag.

Decemberprogrammet:

4 december 19.00 "Sharaf Hjältar" en film (2006, 50 min) av Frida Kempff. (visas i samarbete med Fryshuset och Dramatiska Institutet).

11 december 19.00 "Tomorrow never knows" en film (2006, 114 min) av Kirsi Nevanti (Direkt från "världsmästerskapet" i dokumentärfilm på IDFA i Amsterdam och den prestigefyllda tävlingen för långa dokumentärer "Joris Ivens Award") ORIONBION på Orienteatern, Katarina Bangata 77 –buss 76 från Slussen. Programinformation www.orianteatern.se

Seminarium om public service

Sveriges Radio välkomnar andra medier att både delta i och bevaka *Public service roll i det moderna medielandskapet*. Panelsamtal med Ove Joanson styrelse-ordförande SR, Peter Örn vd SR, Kerstin Brunnberg publicistisk rådgivare, Eva Hamilton vd SVT, Christina Björk vd UR, Siv Holma och Cecilia Wikström, ordf. resp. v.ordf. Riksdagens kulturutskott, Göran Rosenberg journalist, Carl Otto Werkelid Svenska Dagbladet, Viggo Cavling Resumé samt Amanda Rydman och Ulla Svensson SR. Samtalsledare Erik Blix. Lördag 2 december, kl. 10.30-12.30 i Radiohuset Studio 3, Antalet platser är begränsat, anmälan till Kristina Hägglöf SR, 08-784 5034, 070-666 17 83.

Citatet

*Mänsklighetens dumhet har inte blivit större under tidens lopp,
men dess möjlighet att ge uttryck åt sin dumhet har blivit allt större.*

Frans G. Bengtsson